

Како да ја користите

технологијата на „паметен дом“

„Интернет на нештата“ (Internet of Things) или IoT се однесува на милијарди дигитални уреди низ целиот свет што се поврзани на интернет и сите собираат и споделуваат податоци. IoT ја вклучува технологијата на „паметен дом“. Ја употребува вашата интернет-врска и безжичната (Wi-Fi) домашна мрежа за да направи уредите да соработуваат меѓусебно. Уредите треба да бидат компатибилни, што значи дека се дизајнирани да „комуницираат“ еден со друг.

Најлесниот начин да ги контролирате паметните домашни уреди е со „паметен звучник“ со вграден „говорен помошник“ што ве разбира и ви одговара кога му зборувате.

Паметниот дом може да ви го направи животот полесен на многу начини, но важно е да ги поставите безбедно уредите.

Придобивки од технологијата на паметен дом

Практичност – Можете да управувате со сите ваши уреди од паметен телефон или таблет, да ги вклучувате и исклучувате и да ги приспособите без оглед каде се наоѓате. Ова вклучува секаква опрема со компатибилна паметна технологија, како што е домашен безбедносен систем, осветлување, климатизација, правосмукалка и телевизор. Можете дури да купите паметни електрични приклучоци за стари апарати.

Безбедност – Можете да ја контролирате опремата како што се брави на врати и светла од вашиот телефон или таблет додека не сте дома, или да користите говорни наредби кога сте во близина на звучникот. Говорниот помошник ви овозможува да вршите повици и да праќате пораки дури и кога вашиот телефон или таблет не ви се при рака. На пример, ако сте паднале, сепак можете да контактирате со член на семејството, пријател или сосед.

Пристапност – Паметните домашни уреди се многу корисни за лица со проблеми во движењето или оштетувања на видот. На пример, можете да го смените каналот на паметниот ТВ-уред, да го вклучите греењето или да закажете средба со лекар без да се движите низ куќата. Исто така, можете да ја поврзете вашата сметка за е-пошта и паметниот помошник ќе ја чита поштата наглас.

Без раце – Говорниот помошник ви овозможува да контролирате уреди и опрема додека ги користите рацете за да правите нешто друго. На пример, можете да ја приспособите музиката, да купувате електронски или да му побарате на говорниот помошник информации додека работите, готвите или внимавате на некого друг.

Што ви треба за да почнете

- Домашниот интернет со безжична врска (Wi-Fi) и доволно голем пакет мобилни податоци се доволни за да „комуницирате“ со паметниот звучник, како и за другите активности што ги вршите на интернет
- Паметен звучник поврзан со сметка со услуга за говорен помошник (сметката вообичаено е бесплатна)
- Мобилен уред како што е телефон или таблет, на кој обично е инсталирана апликација (програма) за поставување на паметниот звучник

Совет: Бидете сигурни дека местото каде што ќе го ставите паметниот звучник има силен Wi-Fi сигнал.

Паметен звучник

- Паметниот звучник го контролира вашиот паметен дом така што се поврзува со други уреди преку интернет.
- Одговара на говорни наредби користејќи софтвер наречен говорен помошник.
- Говорниот помошник се активира со збор или реченици за наредба.
- Може да пребарува на интернет за да ви одговори на прашања.
- Може да ви дава потсетници и ажурирања за важните нешта што ги имате во текот на денот.
- Може да се обучи да одговара на наредби од повеќе од едно лице.

Постојат три главни брендови звучници и помошници: Amazon и Alexa, Apple и Siri, Google и Google Assistant. Помошниците исто така работаат со компатибилни паметни звучници произведени од други компании.

Кога избирате звучник, проверете дали работи со оперативниот систем на мобилниот телефон или таблет и со уредите во паметниот дом што сакате да ги контролирате. Исто така, проверете дали има прекинувач што ви овозможува да го исклучите микрофонот и дека можете да го користите за да бирате итни повици со три нули (000), ако тие функции ви се важни.

Како да го користите говорниот помошник

Постојат некои едноставни нешта што можете да ги направите за да бидете сигурни дека говорниот помошник ви одговара:

- **Почнете со реченицата за активирање** – таа го активира паметниот звучник да ве слуша.
- **Користете директни прашања или наредби** – ако сакате, можете да додадете „те молам“ на крајот на прашањето или наредбата, но говорниот помошник нема да се навреди ако го не употребите!
- **Користете едноставен јазик** – едноставните, лесно разбирливите реченици функционираат најдобро, па затоа обидете се да не употребувате жаргон.
- **Зборувајте јасно** – бидете сигурни дека вашиот глас е доволно силен и дека во заднината нема бука.

Безбедност и приватност

Треба да знаете кога говорниот помошник слуша

Паметниот звучник (или апликацијата за говорен помошник на мобилниот уред) секогаш слуша, но почнува да снима само кога ја слуша реченицата за активирање (на пример „Ok Google“). Ја праќа говорната снимка кај услугата на говорен помошник преку интернет. Условите и одредбите на апликацијата треба да објаснуваат како вашиот глас се снима, кога и каде се складира и колку долго се чува. Често вашиот глас се чува онолку долго колку што му е потребно на вашиот говорен помошник да го обработи, а потоа се брише за да се заштити вашата приватност.

Научете како да го исклучувате телефонот

Понекогаш можеби сакате да бидете сигурни дека паметниот звучник не ги слуша чувствителните информации. На голем број паметни звучници постои прекинувач што ви овозможува да го деактивирате вградениот микрофон. Ова значи дека не може да ве снима, дури и ако ја изговорите реченицата за активирање. За да го активирате повторно паметниот звучник, едноставно вклучете го повторно микрофонот.

Можете исто така да ги измените поставките за да ја исклучите активноста за говор и звук, да ја избришете историјата на вашиот глас и да поставите автоматско бришење на вашите снимки. Поставките се приспособуваат користејќи ја апликацијата на телефонот или на таблетот со најавување на вашата сметка на интернет-страницата на производителот.

Проверете ја политиката за приватност

Кога ги преземате апликациите за паметен телефон и говорен помошник, можеби ќе ви бидат побарани вашите лични податоци како што се адресата на е-пошта и локацијата.

Говорните помошници можат исто така да праќаат говорни снимки кај производителот и податоци што следат каде и како го користите паметниот звучник. Некои производители ги споделуваат овие информации со други компании. Треба да ги проверите стандардните поставки и да ги измените за да се штити вашата приватност.

Пред да купите паметен звучник, проверете ја Политиката за приватност на интернет-страницата на производителот за да видите кои податоци ги собира од клиентите. Ако веќе сте купиле паметен звучник и не се чувствувате удобно да ги дадете личните податоци што ги бара, проверете дали можете да го вратите паметниот звучник и да ви ги вратат парите.

Чувајте ја вашата сметка безбедна

Бидете внимателни кој може да го користи вашиот говорен помошник, особено ако сте го поврзале со финансиските сметки, сметките за купувања или е-пошта.

Создадете силна лозинка за апликација или сметка што го контролира или вашиот говорен помошник. Бидете сигурни дека има големи и мали букви, бројки и знаци. Избегнувајте обични зборови, реченици или информации во вашите лозинки. И не користете ги повторно постоечките лозинки од други сметки.

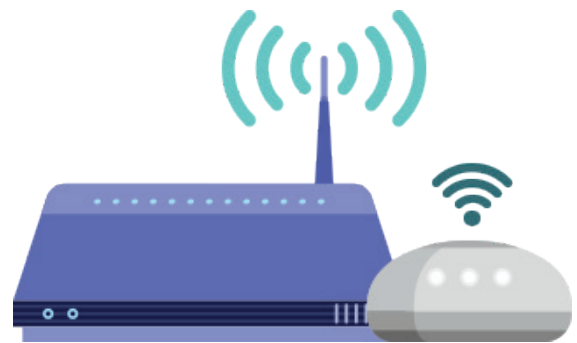

Исто така можете да користите повеќефакторска автентикација кога е можно. Ова го отежнува хакирањето на вашата сметка, дури и ако хакерот ја има вашата лозинка. За да користите повеќефакторска автентикација, ви треба лозинката и дополнителните информации, на пример кодот што ви беше пратен на телефонот или случајниот број што ќе го генерира апликацијата.

Поврзана интернет-страница:

beconnected.esafety.gov.au/topic-library/essentials/safety-first

COBET: Можете да научите повеќе за технологијата на pameten дом во краткиот електронски курс на Be Connected: beconnected.esafety.gov.au/topic-library/introduction-to-smart-homes

Најдете време да ја разгледате детално Be Connected

Be Connected е детална интернет-страница со бесплатни ресурси, дизајнирана да им помогне на повозрасните Австралијци да се поврзат безбедно електронски и да вршат навигација во дигиталниот свет со самодоверба. Оваа локација е исто така корисна за семејствата и организациите на заедницата кои сакаат да им помогнат на постарите членови на заедницата да имаат пристап до сите придобивки од интернетот.

beconnected.esafety.gov.au

